

SKAKBLADET

== ORGAN FOR DANSK SKAKUNION ==

Udgaar hver Maaned.
Bestilles gennem Postvæsenet i
Danmark, Norge og Sverrig.
Pris Kr. 1,50 incl. Postp. (For-
eninger i D. S. U. Kr. 1,06)
aarlig.

9. Aargang Nr. 6.

December 1912.

Redaktion:

Opgaver og Løsninger:

Øjenlæge Niels Høeg,
Gl. Kongevej 125. København V.

Partier m. v.:

Ingeniør Denver,
Aalborg.

Ekspedition:

Telegrafist Kielberg,
Fredericia.

Reklamationer sker til det
stedhge Posthus.

Medicinske Autoriteter

har ved flere Lejligheder fremhævet

Horsens Maltøl og Maltekstraktøl

som det bedste i sin Art.

Faas overalt.

Faas overalt.

Hvorledes

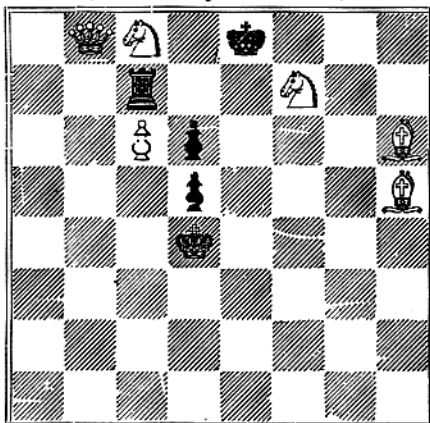

man lærer
at stenografere.

Brochure herom
gratis og franko
fra Toldassistent,
Stenografilærer

C. Spangsted,
Grenaa.

Z. Mach.
(Geske listy sach 1896).

Mat i 2 Træk. Løsningen
findes blandt Annoncerne.

G. KUNST.

Overretssagfører.

HORSSENS.

Incasso.

HANS DENVER.

Ingeniør, cand. polyt.

==== AALBORG. ====

✦ Jernbetonkonstruktioner. ✦

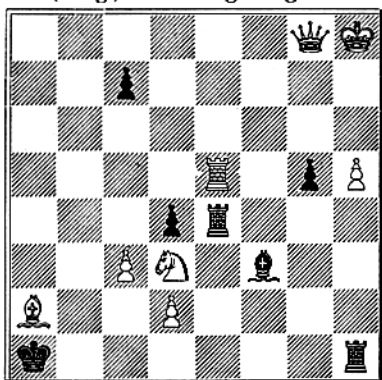
Aalborg litografiske Anstalt.

□ □ ETIKETTER. □ □

Forretningspapir. □ □ Fine litografiske Arbejder.

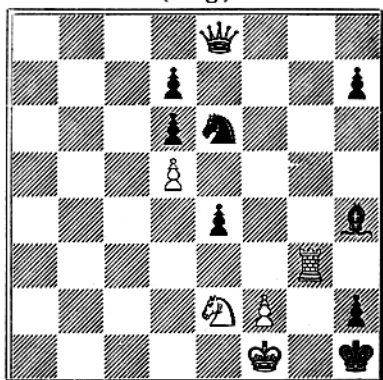
OPGAVER.

933. Kurt Dittrich, Greifswald.
(Orig.) N. Høeg tilegnet.

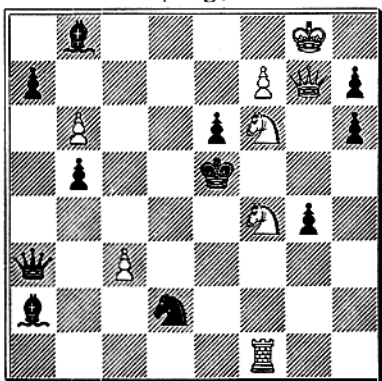
Mat i 5 Træk.

934. J. A. Broholm, Vejle (Fyen).
(Orig.)

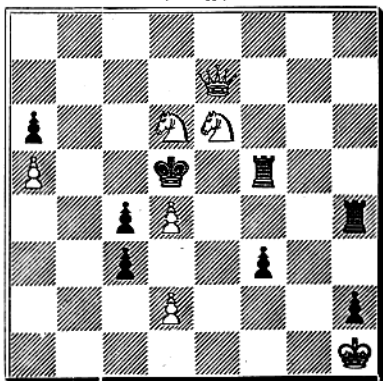
Mat i 3 Træk.

935. J. Møller, København.
(Orig.)

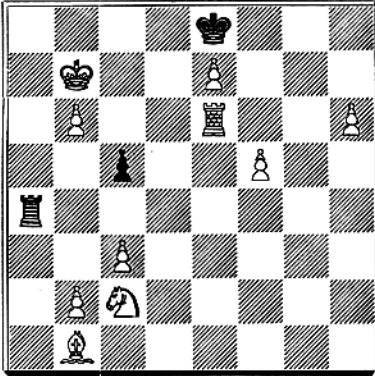
Mat i 3 Træk.

936. J. P. F. Hovgaard, Bramminge.
(Orig.)

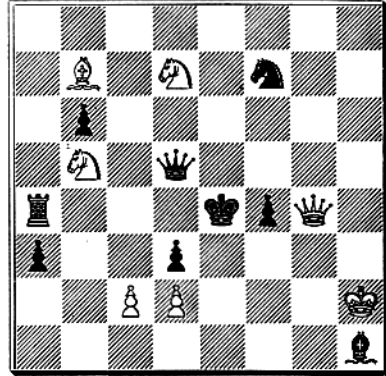
Mat i 3 Træk.

937. M. Møller, Horsens.
(Orig.)

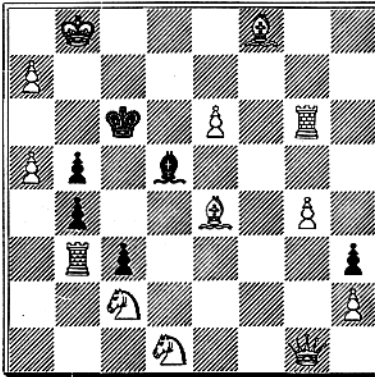
Mat i 4 Træk.

938. Einar Knudsen, Vinderup.
(Orig.)

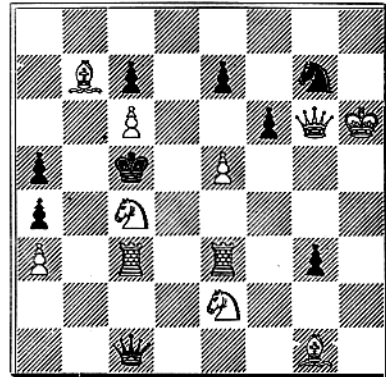
Mat i 2 Træk.

939. R. P. Larsen, Svendborg.
Mr. F. J. Marshall tilegnet ved hans
Besøg i Svendborg 1911.

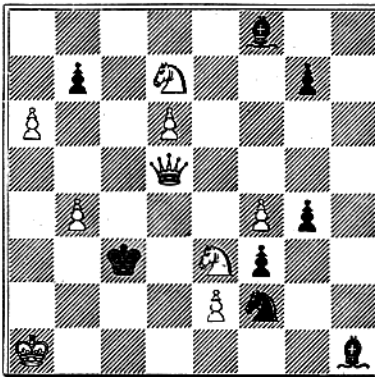
Selvmat i 13 Træk.

940. K. Erlin, Wien.
(Skakbladets Turn., Nr. 48.)

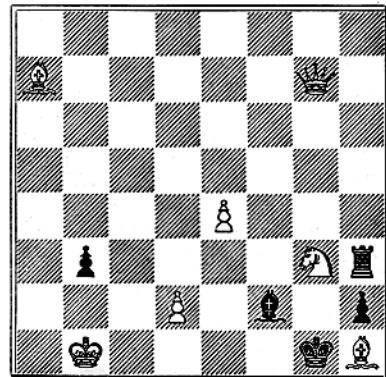
Mat i 3 Træk

941. A. Verveen, Hillegersberg.
(Skakbladets Turn., Nr: 55.)

Mat i 4 Træk.

949. C. E. Lindquist.
(Deutsches Wochenschach 1912).

Mat i 2 Træk.

Løsninger og Bemærkninger til Opgaverne i Oktobernumret.

Nr. 913 af F. B. Madsen: 1) f4, g4, 2) f5, 3) f6, 4) f7, 5) f8S≠. 1) —, g×f, 2) Lf7, f3, 3) Lb8, f2, 4) e5. Denne Idé, en Bondes March fra Begyndelsesfeltet til Forvandlingsfeltet er først udført af Loyd og senere paa forskellig Maade varieret. I Regelen lægges der Vægt paa, at der er saa mange tilsyneladende Hindringer for Marchen som muligt; i den foreliggende Opgave præges Marchen mere af den kunstneriske Afslutning med Forvandling til Springer og en ren Matstilling.

Nr. 914 af G. Ernst (med sort Bh5): 1) Dd2 (truende med 2) Dd8+). 1) —, Dd5, 2) Sc6+. 1) —, Ld5, 2) Da2+. Som man ser, bevogter den sorte D. og L. hver sit Felt (a2 og c6). Ved sit første Træk tvinger Hvid en af dem til at besætte Feltet d5, for at forbyde den hvide D. Adgangen til d8, men derved kommer de til at spærre for hinanden, og den uheldige Virkning af denne indbyrdes Spærring udnyttes af Hvid. Idéen er opkaldt efter sin første Bearbejder, Plachutta, og kaldes »det Plachutta'ske Skæringspunkt«; ved tidligere Fremstillinger bruges der imidlertid altid en hvid Brik, der ofres paa Skæringspunktet, (man kunde tænke sig i den foreliggende Opgave at stille en hvid B. paa d4; Løsningen vilde da være 1) d4—d5 etc.) Ved at udføre Idéen under denne Offerbrik har Ernst forøget Finheden i Mekanismen paa en meget tiltalende Maade. Der viser sig i det hele taget i den senere Tid en voksende Erkendelse af, at de saa meget benyttede Ofringer er brutale Midler til at fremtvinge bestemte sorte Træk, at Finheden i Spillet forøges, naar de samme Virkninger kan naas ved Manøvrer med de Brikker, der ogsaa medvirke i det afsluttende Spil. Navnlig har vor Landsmand, J. Møller, anvendt Mekanismer af denne Art i en stor Række Opgaver.

Nr. 915 af J. F. P. Hovgaard: 1) Le2, f×L, 2) Df5. 1) —, Kf2, 2) L×f3.

Nr. 916 af Chr. Petersen: 1) Kd7, 2) S×d3(+).

Nr. 917 af N. P. Madsen: 1) T×Tb7, Trusel, 2) De6+, K×T, 3) Dc8+. 1) —, Le7, e5, 2) De6+, Ld6, 3) b5+, K×T, 4) Dc8+. 1) —, Ld8, d4, 2) Dc6+, Lb6, 3) L×L, L×T, 4) Lg1+. Til Trods for sit noget brutale Indledningstræk en nydelig og vanskelig Selvmat. Navnlig virker Manøvren i sidstanførte Variant overraskende.

Nr. 918 af Einar Knudsen: 1) d4, L×d4, 2) Db4. **Biløsning:** 1) Sg4. Opgaven kan dog — selv fraset Biløsningen — ikke have nogen Værdi, da den, som Alain C. White gør mig opmærksom paa, har flere Forgængere, f. Eks.: Iversen (1899) Kh1, Db3, Sd3, d5, Ba5, c2, f3 — Kd4, Bb5. Mat i 3 Træk.

Nr. 919 af R. P. Larsen: 1) Sd6.

Nr. 920 af J. Jespersen: 1) Kg8. Kongen maa til g8 og ikke til g6, for at muliggøre, at D. kan parere den sorte Taarnsak.

Nr. 921 — Nr. 911. Erstatningsopgaven (Side 54, Novbr.) med hvid Sa5 (ikke a2): 1) Kf8, 2) Kg8, 3) Sc6, Ld6, 4) Kh8! Samme Idé som i **Nr. 911.**

Nr. 922 af N. Høeg: 1) Ld8, 2) Sd2 resp. g3, 3) Se4, Lb4 eller d4, 4) L—, Det gælder for Hvid om at bevare sin Løber uskadt for med den at kunne gøre et afventende 4. Træk. For Sort gælder det derfor om at slaa den hvide Løber, og dog i rette Tid komme med sin egen Løber til de vigtige Felter b4 eller d4. Hvis Hvid trækker sin Løber til et hvilket som helst andet Felt end d8, lykkes denne Manøvre for Sort, som da slaar den hvide Løber i første eller andet Træk. Den kendte Idé Løberfangst vises her indlagt i det sorte Forsvarsspil.

Læsere (921 udgaar): N. P. Madsen (alle + Bil.), Hannemann, N. C. Lose, A. Mathiassen, J. Lyhne Thøgersen (alle), Hansen & Sørensen, R. Knudsen (alle ÷ 917), V. Jespersen & O. Haagensen (alle ÷ 922), J. K. Jensen (alle ÷ 913,14,17,22).

Opgaver for Begyndere:

Nr. 47. W. A. Shinkman (Neue Wiener Tagebl. 1908): Kd1, Df5, Tf2, Bd4, h3 — Kh5, Sd7, Sg5, Bh4, h6, h7. Mat i 3 Træk.

Nr. 48. O. Dehler (Narodni Politika 1912): Kb8, Df5, Lg8, Bc7, d4. — Ke7, Th6, Lg5, Bb7. — Mat i 2 Træk.

Desuden **Nr. 938 og 942.**

Løsninger: **Nr. 43 af N. Høeg** (med hvid Be3): 1) Kg6, a4, 2) Db4. 1) —, S—, 2) Db3; 1) —, d4—, 2) Db2. I alle Tilfælde sætter D. derefter Mat paa 8-Linien eller, hvis sort T. trækker, paa b7. Første Træk er her et Rømningstræk; det gælder om at skaffe den hvide Konge bort fra de Veje, hvor D. skal have Plads, nemlig de tre diagonale Linier b4—f8, b3—g8, b2—h8 og Linien h8—a8. Er man klar herover, ses det let, at Kongen ikke kan gaa andre Stedcr hen end netop til g6.

Nr. 44 af Karl Larsen: 1) Tf6, Trusel, 2) Tf5±. 1) —, K×T, 2) Sg4±. 1) —, Kd5, 2) Tf5±. Et Taarnoffer. Det gælder om at lokke den hvide Konge hen paa f6, hvor Springerens kan gøre det af med den.

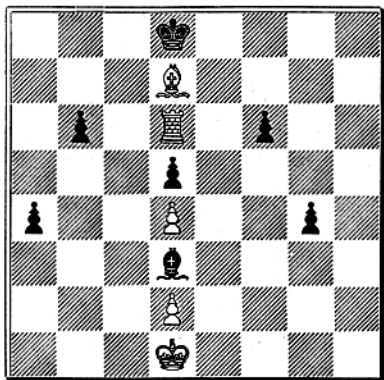
Læsere (tillige af **Nr. 918, 919 og 920**): J. K. Jensen, Th. Chr. Jensen, K. Jeppesen, N. P. Johansen, Karl Larsen, A. Schreiber, Tavlebordet i Hjørring.

Korrespondance: A. V. Kn. B. og H. H. (Randers), H. H. (Skydebjerg), J. J. (Holte), K. J. (Ulfsborg), K. L. (Rønne), H. C. H. (Hvam): Tak for tilsendte Bidrag.

Julenødder:

I
T. R. Dawson:

Hvid maa hverken give eller ud-sætte sig for Skak og ikke slaa. Sort maa kun trække, naar han kan slaa, og skal slaa, hvis han kan, naar det er hans Tur at trække.

Hvid fremtvinger i 16 Træk en Ombytning af Ld3 og Bd5.

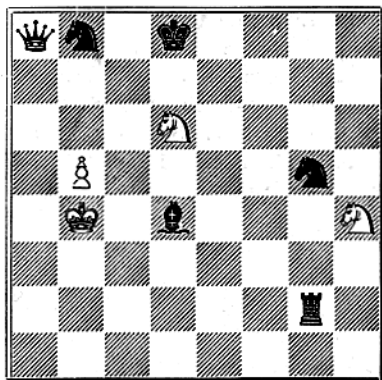
III T. D. Dawson: Kd5, Bb6, c2, d2, g5, h5 — Kb7, La8 og h8, Bb5, d3, e5, f3, f4, g3, g6. Reflexmat i 2 Træk (∅: Selvmat i 2 Træk med den Betingelse, at Sort skal gøre Mat, naar han kan).

IV T. R. Dawson: Kh7, Da5, Td1 og d3, Lc8 og h8, Sb1 og h5, Ba3, b3, b4, c3, f4, g2, g5, h2. — Kg4, Da7, Ta6 og b7, Lb8 og c2, Sa8, Ba4, b6, c7, f5, h4. Mat i 1 Træk.

For den bedste Løsning af Julenødderne og de i det følgende Nummer kommende Nytaarsnødder udsættes en Præmie paa 5 Kroner. Løsninger maa være indsendte inden 15. Marts.

Niels Høeg.

II
H. Hansen, Skydebjerg.

Under hvilken Forudsætning kan Hvid gøre Mat i 2 Træk.

Parti Nr. 261.

Spillet pr. Korrespondance 1911.

Fransk Parti.

Bobritschew-

Puschkin.

Timofejew.

1. e2—e4

e7—e6

2. d2—d4

3. Sb1—c3

4. e4—e5

5. Dd1—g4

W. Gledhills Variant.

5.

d7—d5

Sg8—f6

Sf6—d7

c7—c5!

Rimeligvis det stærkeste Mod-

træk. Der kan ogsaa ske 5 . . . , h5
6. Dg3, h4 7. Dg4, c5! 8. Sf3, c×d4
9. Sb5, Sc6 10. Lf4, a6 11. Sb×d4,
S×d4 12. S×d4, Db6 13. 0-0-0,
Sc5 14. Le3, Ld7 osv.

6. Sg1-f3

Daarligere er 6. Sb5, c×d4 7.
Sf3, Sc6 8. Lf4, Lb4+ 9. Sd2, Kf8!
10. 0-0-0, a6 11. Sa3, h5 12. Dg3,
h4 13. Dg4, L×a3 14. b×a3, De7
o. s. v. Bedre 6. Le3, c×d4 7. L×d4,
Sc6 8. Sf3, a6 9. Lf4, Dc7 10. 0-0,
S×d4 11. S×d4, Le7 12. f4, Lc5 o. s. v.

6. c5×d4

7. Sf3×d4 Sd7×e4

8. Dg4-g3 Se5-g6

Eller 8 . . . , Se5-c6.

9. Sd4-b5 Sb8-a6

10. h2-h4 f7-f6?

Bedre 10 . . . , Le7 11. h5, Sh4
12. Ld3, Sf5 13. L×f5, e×f5 14. D×g7,
Lf6 15. Dg3 o. s. v.

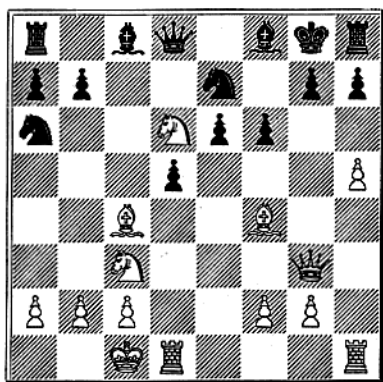
11. h4-h5 Sg6-e5

12. Lc1-f4 Se5-c6

13. 0-0-0 Ke8-f7

14. Lf1-c4! Sc6-e7

15. Sb5-d6+ Kf7-g8

16. Sc3×d5! e6×d5

17. Td1×d5 Lc8-e6

17 . . . , h6 18. Te5+, Kh7 19. T×e7!
D×e7 20. Dg6±.

18. Sd6-f5! Se7×f5
der trueedes med Sh6±.

19. Td5×d8

20. Dg3-c3

Le6×c4

opgivet.

(W. Sch.)

Parti Nr. 262.

Spillet i Karlsbad 1911.

Ikke modtaget Kongegambit.

Aljechin.

Johnes.

1. e2-e4 e7-e5

2. f2-f4 d7-d5

3. e4×d5 c7-c6

En mærkværdig Afvigelse fra
den brugelige Fortsættelse 3 . . . , e4.

4. Dd1-e2

Sikrere var 4. d4, e×d4 5. D×d4,
hvorved Sort faar en isoleret Dron-
ningbonde, og ved 4 . . . , e4 kan
Hvid fortsætte med 5. d×c6, S×c6
6. e3.

4. c6×d5

5. f4×e5

Paa 5. D×e5+, Le7 kan Hvid
ikke slaa g7 for 6 . . . , Lf6 7. Dg3
Lh4!

5. Sb8-c6

6. c2-c3 d5-d4!

7. Sg1-f3 Sg8-e7

8. d2-d3 Se7-g6

9. De2-e4 Lf8-c5

10. Sb1-d2 0-0

11. Sd2-b3 f7-f5

12. De4-e2 Lc5-b6

13. Lc1-g5 Dd8-d7

14. De2-d2 f5-f4

15. c3×d4 Sc6×d4

16. Sb3×d4 Lb6×d4

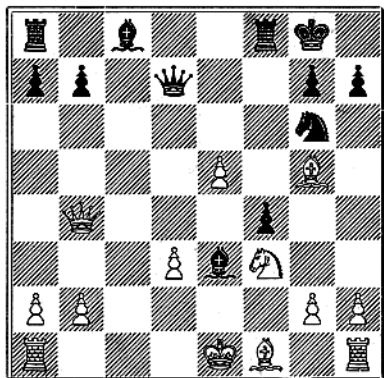
17. Dd2-d4 Ld4-e3

(Se Diagrammet paa næste Side).

18. d3-d4

En smuk, men ikke fejlfri Kom-
bination. Ganske vist staar Hvid
ikke godt, men 18. Lh4, Dg4 19. Lf2
eller 18 . . . , S×h4 19. S×h4, g5 20.
Sf3 yder dog mere Modstand.

18. Lg5—h4 Dh7—g4
 19. Lf1—c4† Sf6×h4
 20. Lc4×e6† Lc8—e6
 21. Sf3×h4 Dg4×e6
 22. Sh4—f3 De6—g4
 23. Th1—f1 Dg4×g2
 24. Sf3—d2 Ta8—c8
 25. Sd2—c4 Tf8—d8
 26. Tf1×f3 f4—f3
 27. Sc4—d6 Dg2×f3
 28. opgivet. Df3—f2†
 (D. Woch.)

Slutkampen om Vandreskjoldet

afholdes **Søndag den 26. Januar 1913** i Fyns Forsamlingshus i Odense.

Deltagerne maa møde Kl. 1¹/₂ i Forsamlingshuset til Lodtrækning.

Hver Deltager spiller 2 Partier: det ene fra Kl. 2—5, det andet fra Kl. 5¹/₂—8¹/₂. Spillerne fordeles som følger i 5 Grupper:

	1. Grup.	2.	3.	4.	5.	Sum
Aalborg	3	4	4	4	3	18
Holstebro	2	1	2	1	2	8
Aarhus	2	2	1	2	2	9
Odense	2	2	2	2	2	10
Næstved	2	2	1	2	2	9
København: Handels- og Kontoristf.	3	3	4	3	3	16
Ialt...	14	14	14	14	14	70

De deltagende Klubber anmodes om at indsende en **Fortegnelse over Deltagerne**, ordnede efter Spillestyrke (den stærkeste øverst).

Billigt og godt Logi kan Deltagerne sikre sig ved Henvendelse til cand. mag. Larsen, Nyenstad, Odense.

Alle disponible **Skakure** bedes sendt til Fyns Forsamlingshus.

Hver Klub anmodes om at medbringe 1 **Skakbræt** med **Brikker** for hver 3 **Spillere**.

Efter endt Turnering arrangeres en **Fællesspisning** á ca. 2¹/₂ Kr.

Fortegnelser over Deltagerne i Kampen og i Fællesspisningen bedes anmeldte til undertegnede inden den 15. Januar.

Odense, den 15. December 1912.

Thal Jantzen,
 Stadslæge.

Paa Foranledning.

Paa en Generalforsamling i Aalborg Skakforening, som findes refereret i »Skakbladet«s November-Hæfte, er der rettet Bebrejdelser mod Dansk Skakunions Bestyrelse, fordi Bladet ikke har bragt Referat fra Delegeretmødet i Middelfart.

Da det udtrykkelig udtales, at Bebrejdelsen ikke er rettet mod »Skakbladet«s Redaktør, maa det vel nærmest tilkomme mig at tage mig af denne »Næsc«.

Jeg maa da først give Mødets Indleder Ret i, at der burde have været et Referat af Delegeretmødet i »Skakbladet«. Ifald Ingeniør Den ver havde været til Stede ved Generalforsamlingen — hvad han ikke ses at have været —, havde han kunnet oplyse, at ogsaa jeg har udtalt min Forundring over, at Bladet ingen Beretning har bragt om Delegeretmødet. Hr. Den ver har i sin Redaktionstid plejet selv at forfatte Referat til »Skakbladet« af Unionens Møder, men var ikke til Stede i Middelfart, hvorefter jeg gik ud fra — hvad man formentlig ikke kan fortænke mig i —, at Redaktionen, da den ikke lod noget Ord falde om, at den ønskede Referat tilsendt af mig, enten have arrangeret sig med en af Deltagerne i Mødet om et saadant eller vilde benytte det officielle Referat, jeg som sædvanligt havde sendt til Unionens Organ i Dagspressen, »Jyllandsposten«.

Et detailleret Referat af vore Unionsmøder, med Gengivelse af de enkelte Delegeredes Udtalelser, som Indlederen havde ønsket, har »Skakbladet« for Resten aldrig plejet at give.

Paa samme Generalforsamling blev der anket over, at Odense er bleven valgt til Stedet for Slutkampen om Unionens Vandreskjold. Dette Valg lader sig vel nok forsvare med en Henvisning til Danmarkskortet; det skyldes iøvrigt ikke en Beslutning af Bestyrelsen, men er vedtaget ved Afstemning mellem de 6 Foreninger, der skal deltage i Kampen, og Bestyrelsen har ikke fundet Anledning til at blande sig deri.

Randers, d. 8. Decbr. 1912.

Valdemar Thoresen.

*

Til foranstaaende skal Redaktionen kun føje, at vi før Mødet anmodede et Medlem af Bestyrelsen om at sende os Referat. At vedkommende ogsaa var forhindret i at møde, fik vi saa sent at vide, at der ikke var Tid til at henvende sig til andre.

MEDDELELSER.

Slagelse. Der meddelse os derfra, at Skakinteressen er stigende, dels medvirker Sorø Amtstidende ved Skakspalten i sit Søndagsnummer dertil, dels Marschall-Aftenen. Der er i Aar kæmpet med Held mod Roskilde og i Fjor vunden over Næstved Klubben (+ 13 = 3 — 4) og opnaaet lige Spil

(+ 5 = 2 -- 5) mod Skelskør. En Turnering efter Aalborg-Reglerne er i Gang. Til Slut anmodes Skakbladet om at bringe flere Slutspil eller Op-gaver af Typen: Hvid trækker og vinder.

Idet vi takker for Forslaget, griber vi Lejligheden til at opfordre vore Læsere til i Lighed med Foranstaaende at sende os Ønsker og For-slag, der tjener til at gøre Skakbladet bedre og fyldigere; det vil altid være os en Glæde at efterkomme dem.

Nogle sproglige Bemærkninger vedrørende Skakspillet.

Af Lærer Carl Poulsen, Roskilde.

(Fortsat.)

Ordet »Skak« antages almindeligt at være det samme som det per-siske *schah*, en Konge, den fornemste Brik i Spillet, altsaa egentlig be-tyde Kongespil. Dette er dog langt fra sikkert, men kun en Gætning. I Sanskrit kaldes det *caturanga* — Hindustani: *schatrandsch* —, en Benæv-nelse, der ogsaa betyder en hel Krigshær, ordret »de fire Lemmer«, d. v. s. de fire Vaabenarter: Elefanter, Stridsvogne, Rytteri, Fodfolk. Perserne og Araberne har optaget Navnet og kaldt Spillet *satreng*. Det er sprogligt muligt deraf at udlede saavel det nordiske Skak som de øvrige evropæiske Navne paa Spillet: Schach (tysk), Schaak (holl.), chess (eng.), échec (fr.), scacco (ital.), IIIáx (udt. sjak — russ.). Ogsaa en anden Forklaring har Sandsynligheden for sig: I Rom spilledes almindeligt et Spil, der kaldtes *latrunculi* eller *ludus latrunculorum*. Det var med Bræt og Brikker; Reg-lerne kender man nu ikke, men det er ikke usandsynligt, at det noget kan have lignet Skak. Dette *latrunculi* kan være bragt til Germanien, og har der faaet Navnet *scacha*, der betyder Ran, Røveri; *scaahch*, Rov, Bytte; endnu bruges undertiden i Tysk *Schächer*, Røver, og dette Ord er en ligefrem Oversættelse af latinsk *latro*.

Schach vil altsaa omtrent betyde Røverspil, og da det østerlandske Spil blev kendt og fortrængte det romerske, har man overført det gamle Navn paa det nye Spil. Paa Hollandsk kaldes en Røver *Schaaker* og at røve *schaaken*, mens *Schaak* alene betegner Spillet. Oldnordisk *skæk-maðr* (maðr = Mand) har samme Betydning som Schächer, Røver, og derfra til *skákmaðr* og *skák* er Vejen ikke lang. Skakspillet kaldes paa Fransk *échec*, men *échec* er paa Oldfransk en Røver.

Mindre troligt er det, at Skak skulde være afledt af oldn. *skaka*, at ryste, *skekja*, at bevæge, angelsaksisk *scacan*, engelsk *shake*, tysk *schaucheln*. Disse Ord er beslægtede med Sanskrit *sas*, at hoppe.

Skakspillet's Hovedfigur har til alle Tider og i alle Sprog haft det samme Navn, eller rettere Navn med den samme Betydning: Kongen, oldn. *konigr*, isl. *kongr*, pers. *schah*. indisk *scháh* el. *rádschá* (Rajah), tysk *der König*, eng. *the King*, fr. *le roi* o. s. v. Odin, som under Navn af *Gest den Blinde* løste alle den gotiske Kong *Heidreks* Gaader, gav en-

hver af Spillets to Konger forskellige Navne: *Itrekr*, d. e. den, der driver Folk foran sig, er den Konge, som angriber eller har det første Træk; *Óndotr*, Modstanderen, den, der forsvarer sig. Paa Brættet strider de om de Boliger, hvor de vil nedsætte sig, men i Pungen (*tafpungr*) hviler de fredeligt Side om Side med deres Undersaatter.

I Oldtiden havde Brikkerne Form som det, de skulde forestille. Man har paa Øen Lewis ved Skotland fundet Skakbrikker udskaarne af Hvalrostand, nordisk Arbejde fra om ved Aar 1000. Der sidder Kongen paa en Stol med Kaabe om Skulderen, Krone paa Hovedet og Sværdet liggende i Skødet. En ganske lignende Figur er fundet ved Halle i Tyskland. Karl d. Store ejede et Skakspil, en Gave fra Kalif Harun al Raschid, hvor saavel Kongerne som Dronningerne sad paa Troner under en halv-cirkelformet Himmelhvælving baaret af Piller. Ved Siden af Kongen stod to mandlige og hos Dronningen to kvinelige Figurer i Færd med at trække et Gardin til Side. Man har ogsaa fundet gamle, nordiske Brikker, hvor baade Kongen og Dronningen var til Hest, han med Krone, hun med langt Hovedklæde eller Slør ned ad Nakken.

Dronningen eller, som Tyskerne siger, die Dame, kaldtes af vore Forfædre *drottning*, men ogsaa *fru*, ja fra først af vel *Freja*, thi allerede i Edda siges, at *fru* (d. e. Frue) kommer af *Freya*. Oldn. *friðr* betyder smuk. At elske hedder paa Sanskrit *pri*, Persisk *fri*, Gottisk *frijon*; smlgn. Dansk at fri (bejle), Holl. *fraai*, skøn, dejlig. Hustru hedder paa Sanskrit *prija*, egentlig den elskede, den kære, ligesom man tidligere her til Lands brugte Kæreste i Betydning af Kone el. Hustru.

Denne Brik har fra først af ikke været nogen kvindelig Figur. Spillet var jo et Krigsspil, og i Felten havde Dronningen intet at gøre. Hærens Opgave var at beskytte Kongen, *Schahen*; den største Indflydelse og Bevægelsesfrihed var derfor paa Brættet som i Livet tillagt Hærens Anfører, *Schahens* Raadgiver og højre Haand, *Vezi*ren. Brikken hed derfor oprindelig i Orienten *ferz* og kaldes endnu i Indien *wázir*, d. v. s. *Vezi*r, og har selvfølgelig haft en til Navnet svarende Form.

(Sluttes.)

Heureka.

Jule-Humoreske af J. Jespersen.

Lille Juleaftensdag var oprunden. Toget ilede mod Nord igennem Jylland. I et Hjørne i en 3die Klasses Koupé sad Student Thorvald Fris med et straalende Ansigt. Han var den foregaaende Aften afrejst fra Hovedstaden for at holde Juleferie i Faderens Præstegaard. Paa Turen gennem Sjælland og Fyn havde han sovet, men nu var han lysvaagen og nød i Aanden alle Julens Herligheder. Bl. a. glædede han sig til, ligesom i tidligere Ferier, at spille Skak med sin lidt ældre Søster. Theori havde han aldrig før kendt noget til, men nu havde han i Studenterforeningen lært forskellige interessante Aabninger, som han glædede sig til at anvende overfor den paa dette Omraade ganske uerfarne Søster. Han sad

just og frydede sig til at knuse hende med en Nordisk Gambit, da hans Ansigt fuldstændig formørkedes. Han kom nemlig til at huske en kedelig Ejendommelighed, som Marie havde. Naar hun havde Sort, plejede hun gerne i Begyndelsen af Partiet at kopiere Broderens Træk, indtil det forbød sig selv eller var aabenbart uklogt. Hvis f. Eks. Thorvald efter 1. e2—e4, e7—e5 spillede Sg1—f3 svarede hun aldrig med Sb8—c6, men med Sg8—f6. Nu vidste Studenten, at dette hed et russisk Parti, men at det ogsaa vilde være umuligt at faa en skotsk Gambit, en Evans-Gambit eller en Giuoco Piano i Gang, »og hvad bliver det saa til med den Nordiske Gambit«, tænkte han. »Spiller jeg efter 1. e2—e4, e7—e5 2. d2—d4, saa slaar Marie slet ikke Bonden, men spiller d7—d5«.

Længe sad Studenten og grundede med en ærgerlig Mine.

»Hvorledes faar jeg hende dog til at opgive denne kedelige Maade at plagiere paa?« Pludselig opklaredes hans Ansigt og han udrød højt: »Heureka!«

En halvsøvende Proprietær, der sad lige over ham, for op og spurgte: »Talte De til mig. Det forekommer mig, at De sagde Henriksen«.

»Nej«, sagde Thorvald leende. »Jeg kom til højt at udtale et græsk Ord, der paa Dansk betyder: »Jeg har fundet det«.

»Naa, saa De sidder og gætter Gaader«, smaalo Proprietæren, men Thorvald oplyste ham ikke om Fejltagelsen.

Nu nærmede Toget sig Himmelstrup Station. Thorvald stak Hovedet ud af Vinduet og kunde se, at der stod en Del Bønder paa Perronen. Allerforrest stod hans Søster med en fin, hvid, laadden Hue, som skinnede langt borte. Kort efter hilste de glade Søkende paa hinanden og vandrede ad Hjemmet til, hvor en god Frokost ventede dem.

»Du lignede en Prinsesse, som Du stod der mellem de gæve Bønder, hvoraf jeg iøvrigt kendte de fleste. Kan Du forresten sige mig: »Hvad Lighed er der mellem en Prinsesse og en Bonde?«

»Det er naturligvis en af dine sædvanlige Brandere, der altid er aldeles ugættelige.«

»De kan begge blive en Dronning«.

Søsteren saa forbavset paa ham, men brast pludselig i Latter. »Aa, Du mener Bonden i Skakspillet. Ja, Du vil vel nok spille Skak med mig ogsaa i denne Ferie, selv om Du nu er bleven saa dygtig der ovre i Hovedstaden«.

»Naturligvis! Naar vi har spist Frokost skal vi have et Parti. Og jeg fik, mens jeg sad i Toget, en udmærket Ide; men den vil jeg vente med at fortælle Dig, indtil vi sidder ved Skakbordet«.

Et Kvarter efter var Studenten med sine Forældre og Søkende plaserede ved Frokostbordet omkring et Fad med vældige, dampende sorte Pølser. Thorvald betragtede opmærksomt en smuk Bordløber med 8 springende Harer. »Du ser paa Harerne«, sagde Præstekonen. »Vi fik jo Haresteg paa min Fødselsdag, og da blev denne Bordløber indviet«.

Lidt efter udrød Thorvald: »Kan Du gætte den, Far. »Der er 9 Skakbrikker paa Bordet.« Hvem kan gætte den? Den, som kan, skal faa 10 Pebernødder af mig Juleaften«.

Almindelig Tavshed.

»Der er 9 Skakbrikker, nemlig 1 Løber og 8 Springere. De 8 Harer paa Løberen er jo Springere, hvad enhver kan se.«

Da den almindelige Latter var forstummet, bemærkede den lille, milde Præstekone: »Vi skulde bare have husket paa Fatters Regel: naar Thorvald kommer med en Gaade, skal man bare huske paa, hvad der sidst er blevet talt om.«

Efter at Frokosten var endt, tog Søskeneparret Plads ved Skakbordet inde i Dagligstuen.

»Nu maa Du rykke frem med den gode Idé, Du fik i Toget, Thorvald!«

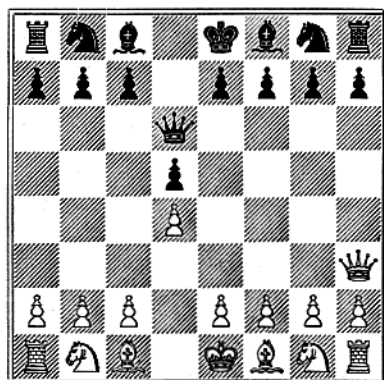
»Ja, ser Du, Marie! Mens jeg rullede afsted, kom jeg til at tænke paa den Vane, Du har, at gentage mine Træk i Spilleets Begyndelse, naar Du har Sort. Vil Du love mig, dersom denne Spillemaade fører til, at Du bliver Mat allerede i 4 Træk, at lade være at følge din gamle Skik, i al Fald i denne Ferie.«

Marie lo. »Ja, det kan jeg jo gerne love; men gøre mig Mat saa hurtigt, kan Du skam ikke, lille Thorvald!«

Thorvald lo i Skæget, som forøvrigt kun bestod af nogle fine Dun over Læben.

»Vi kan jo prøve. Saa spiller jeg altsaa til en Begyndelse Hvid.«

Brikkerne blev nu stillede op og Partiet begyndte.

1. d2—d4   d7—d5

2. Dd1—d3   Dd8—d6

3. Dd3—h3

»Er Du rent gal, Thorvald! Du sætter jo din Dronning i Slag. Naar jeg nu slaar den, gad jeg vidst, hvorledes Du vil gøre mig Mat i 4de Træk.«

»Du glemmer nok rent, lille Marie, at Du skal kopiere mine Træk.«

Marie saa lidt paa Stillingen og trak derpaa:

3. . . . Dd6—h6

Rask svarede Thorvald:

4. D×Lc8≠

Tableau! —

Takket være Thorvalds gode Idé fik han i denne Juleferie rigelig Lejlighed til at anvende sin teoretiske Viden og imponerede navnlig sin Søster ved sine Sejre i Nordisk Gambit.

Maribo. Den 27. Oktober var Nykøbing Skakklub i Maribo for at spille en Match med den derværende Klub. Der mødte 9 Spillere fra hver Klub. Af 16 spillede Partier vandt Maribo 10½ og Nykøbing 5½. Resultatet blev saaledes en Sejr for Maribo. Det bør dog bemærkes, at to af Nykøbings bedste Spillere var forhindret i al deltagelse.

Aalborg Pilsner

smager bedst.

Løsning af Skakopgaven:

1) Db8—b5.

Dansk Skakunion.

BESTYRELSEN:

Formand: Adjunkt V. Thoresen, Randers. Sekretær: Stadslæge Thal-Jantzen, Odense. Kasserer: Telegrafist Kielberg, Fredericia. Bogbinder Thorvald Riis, Roskilde. Ingeniør H. Denver, Aalborg.

Foreninger under Unionen.

1. Kreds. Kredsformand Oberstløjtnant Tjeld, Aalborg.

Forening	Mødested	Mødedag	Medl.	Formand
Aalborg	Klubben og Royal	To. & Ti.	52	Direktør Carstens
Arden	Gæstgivergaarden	O.	8	Bogholder Hofmann
Frederikshavn	Hoffmanns Hotel	M.	15	S. Th. Hansen
Hjørring	Hotel Bristol	M.	10	Købm. H. Mikkelsen
Hobro	Højskolehjemmet	T.	18	Kaptajn Tretow-Loof
Randers	Haandværkerf.	O. & S.	41	Adjunkt V. Thoresen

2. Kreds. Kredsformand Tandlæge Thaarup, Viborg.

Herning	Højskolehjemmet	Ti.	5	Lærer Markussen
Holstebro	Afholdshotellet	M.	30	Amtsvejinspektør Ellert
Lemvig	Teknisk Skole	O.	30	Postekspedit H. Berg
Thisted	Hotel Phønix	O.	15	Lærer Thygesen
Ulfborg	Jernbanehotellet	T.	11	Købm. K. A. Svanholm
Vemb	Gæstgivergaarden	M.	16	Fabrikant Bertelsen
Viborg	Afholdshotellet	O.	19	Tandlæge Thaarup
Vinderup	Hotel Vinderup	M.	10	Stationsforst. S. Knudsen

3. Kreds. Kredsformand Uhrmager Savstrup, Aarhus.

Aarhus	Frlsgsh., Amaliøg.	Ti. & S.	37	Urmager Savstrup
Brædstrup	Centralhotellet	Ti.	11	Proprietær J. C. Larsen
Grenaa	Hotel Dagmar	T.	22	Trafikassistent L. Andersen
Hadsten	Afholdshotellet	Ti.	5	Skolebest. J. K. Hansen
Horsens	Palækaféen	M.	36	Overretssagfører Kunst

4. Kreds. Kredsformand Læge Trolle, Middelfart.

Bogense	Haandværkerf.	F.	9	Drejer Vilh. Schøne
Esbjerg	Hotel Royal	Ti.	22	Lærer V. Langvad
Fredericia	Hotel Victoria	Ti. & S.	14	Telegrafist Kielberg
Haarby	Gæstgivergaarden	M.	10	and. pharm. Jespersen
Middelfart	Behrendts Hotel	T.	19	Læge Trolle
Odense	Læseforeningen	M., T. & S.	29	Stadslæge Thal Jantzen
Svendborg	Borgerforeningen	Ti.	15	Gasværksbest. Knudsen

5. Kreds. Kredsformand Lærer V. Thiesen, Roskilde.

Køge	Hotel Prinsen	Ti.	22	Sp.-Bogholder Heger
Maribo	Haandværkerf.	M.	14	P. Hansen
Nakskov	— Harmonien	F.	16	Dr. Kjerulf Lassen
Næstved	— Viinhuset	M.	24	Redaktionssek. Nøhr
Nykøbing F.	Industriforen.	F.	33	Overretssagf. F. Tauber
Roskilde	Hotel Prinsen	Ti.	20	Bogb. Thorvald Riis
Slagelse	Industribyg.	O.	14	and. pharm. A. Müller
Taastrup	Taastrup Nykro	O.	10	Politibetjent Markø

6. Kreds. Kredsformand Annonceekspeditør Fischer Jacobsen, København.

Arb. Læseselsk.	Nansensgade 75	Ti. & L.	20	Kasserer N. P. Larssen
Frederiksberg	Gl. Kongevej 176	Ti. & S.	30	Lærer Kjeld Erichsen
Frederikssund	Hotel Isefjord	O.	14	Fabrikant S. A. Hansen
Hillerød	— Kronprinsen	T.	15	Redaktør Laur. Hansen
H. & K. F. Kbv.	Kongens Nytorv 6	M.	50	Fischer Jacobsen
Rønne	Hotel Rønne	Ti.	30	Barber Chr. Madsen